

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartałnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odroczeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Rekopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wierną petytawę jednoszpaltową lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kół i nakrętki po kop. 25, za 4 kół. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 3 za wyraz. Najbliższe ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matry omiamej o 50 proc. drożej. Za doryczanie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Anglja a sprawa polska.

Korespondent piotrogrodzkiego „Głosu Polskiego”, p. Stefan Aubac, tak opisuje w numerze z dnia 7-go maja wrażenia z podróży do Londynu.

W Londynie znalazłem się po raz pierwszy podczas obocznej podróży mojej z Paryża do Petersburga. O Anglii miałem urobioną od dawna opinię i to jak najlepszą. Lecz przyznaję, że z chwilą, gdym przestąpiłem się tak wyrażę — progi Albionu, uderzyło mnie w Londynie to samo, co mi w ciągu szeregu lat rozdzierało serce we Francji: nie zrozumienie międzynarodowego znaczenia sprawy polskiej. Stąd wynika, że zainteresowanie, nam okazują Anglicy, ma więcej w sobie współczucia, niż znaczenia politycznego.

Rozmowy moje z wielu wybitnymi osobistościami umysłowego i politycznego świata Anglii mniemanie to, niestety, potwierdziły, Anglicy zawsze darzyli nas mniej lub więcej zupełnym indyferetyzmem, a znalazł się nawet wielki uczyony Albionu, który wystąpił z potworną tezą w sprawie podziału Polski: „The partition of Poland was an operation of almighty Providence and of eternal laws of nature” (Carlyle), spieszę wszakże zaznaczyć, że bliźnierzka koncepcja, o rzekającej, iż... podziałowa była dziełem Opatrzności Boskiej, niema dziś zwolenników nad Tamizą; obalili ją późniejsi historycy angielscy, bardziej bezstronni, niż Tomasz Carlyle.

Niemniej rząd Asquitha nie wtrąci się w sprawę polską w tym duchu, w jakim pragnęlibyśmy. Żadnych złudzeń w tej materii! Dzięki niedołęstwu naszych polityków i dzięki zbrodni-czej bezczynności ogółu naszych stronnictw w rzeczach uświadomienia zagranicy, opinia angielska jest dziś jeszcze takiego zdania, iż wtrącić się w rozwiązanie węża polskiego byłoby wielkim nietaktem dyplomatycznym wobec Rosji.

Uważam za swój obowiązek przytoczyć tu słowa autentyczne, zakomunikowane mi przez d-ra Burrous, rektora uniwersytetu (King's College) londyńskiego, nazajutrz po rozmowie jego z Romanem Dmowskim. Szanowny rektor uniwersytetu londyńskiego przytoczył mi — w obecności trzeciej osoby — słowa Dmowskiego, który zapewniał, że Izwolski oświadczył Dmowskiemu, iż Rosja, po odebraniu Królestwa, zdecydowała się obdarzyć je ustrojem niepodległościowym.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 19 czerwca:

Wschodni plac boju.

Na północnej części frontu nie wydarzyło się nic szczególnego.

Linję kolejową — Lachowice — Luniniec, obsadzoną transportami

wojskowymi, obrzucono licznymi bombami.

Przy grupie wojsk generała von Linsingena częściowo drogą skutecznym kontrataków, odparto natarcia rosyjskie nad Styrem, na zachód od Kołek, oraz nad Stochodem, w okolicy linii kolejowej Kowel—Równo.

Na północ od Łucka wojska nasze prowadzą pomyślnie dla nas walki. Liczba jeńców i zdobyzozy powiększyła się.

Na południowy zachód od Łucka Rosjanie nacierają w kierunku Gorochowa.

Przy grupie wojsk generała hrabiego von Bothmera sytuacja nie uległa zmianie.

Zachodni plac boju.

Na południe od granicy belgijsko-francuskiej aż do Semmy utrzymywała się ożywiona działalność bojowa. Odparty został atak na granaty ręczne pod Chavons, na wschód od Vailly. Wybuch, wywołany przez Niemców na wzniesieniu Fille Morte (w Argonach) miał dobre wyniki.

W okręgu Mozy wymiana strzałów doszła do widocznie wysokiego napięcia dopiero wieczorem. W nocy wielki były bardzo ożywione pod Homme Mort i na zachód od tej wzniesiny, jak również na odcinku frontu w lesie Thiaumont aż do fortu Vaux. Według późniejszych doniesień, w nocy na 18 czerwca odparto atak nieprzyjacielski w lesie Thiaumont. Dalsze próby natarcia zostały wczoraj udaremnione naszym ogniem.

W walkach, które się odbywały w ciągu ostatnich dni, wzięto okragło 100 Francuzów do niewoli. Kilkakrotnie nocne przedsięwzięcia nieprzyjaciela, w celu natarcia w lesie Faumin, odpieraliśmy za każdym razem całkowicie granatami ręcznymi.

Po walce powietrznej spadły dwupłatowce angielskie: jeden pod Lens, drugi na północ od Arras. Dwie osoby z załogi poniosły śmierć. Na zachód od Argonów zestrzelono francuski statek powietrzny. Niemiecka eskadra powietrzna zaatakowała dworzec kolejowy i wojskowe urządzenia fabryczne w Bacaratt i Raon-le-Etape.

Balkański plac boju.

Sytuacja nie uległa zmianie.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 18 czerwca:

Rosyjski plac boju.

Z powodu koncentrycznego ognia armatniego przeważającego nieprzyjaciela musiała być cofnięta wczoraj załoga oszańców mostowych pod Czerniowcami. Przeciwnik osiągnął nocą na wielu punktach przejście przez Prut i wtargnął do Czerniowiec. Wojska nasze opuściły miasto.

W Galicji wschodniej sytuacja jest niezmienną.

Na zachodzie od Wiśniewozyka nad Strypą udaremnione zostały ogniem artylerji ataki rosyjskie.

Na Wołyniu, na północy od Lipy, na północy od Gorochowa i po Łokaczami wojska nasze zyskały na terenie i odparły kontrataki rosyjskie.

Onegdaj i wczoraj w ręce nasze wpadło 906 jeńców i 3 karabiny maszynowe.

Na północy od odcinka Tury niemieckie siły zbrojne w zwycięskich walkach wzięły do niewoli 11 oficerów rosyjskich, 3446 żołnierzy oraz zdobyły 1 działo i 10 karabinów maszynowych.

Między Sokulem a Kołkami ponownie odparto silne natarcia rosyjskie.

Włoski plac boju.

Na froncie Isonzo, na wielu punktach, mianowicie przeciwko południowej części Monte San Michele i przeciwko stanowiskom naszym na wzgórzach, na północy od oszańców mostowych Tolmeinu, ponownie uszykowali się Włosi do ataku. Dzięki jednak naszemu ogniewi działowemu ani jeden atak nie zdołał się rozwinąć.

W Dolomitach działalność artylerji nieprzyjacielskiej w ogólności osłabła. Tylko Monte Cacini znajdowała się od czasu do czasu wśród bardzo silnego ognia, któremu towarzyszyły słabe ataki, za każdym razem odparte.

Na terenie Primolano, oraz na nasz front na południowym zachodzie Asiago ponowili Włosi swoje natarcia, które wszędzie zostały odparte.

Albański plac boju.

Nic nowego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat turecki.

Konstantynopol. (W. B. T.) Główna kwatery donosi:

Na froncie Iraku próbowali Anglicy wylądować na północnym brzegu Eufratu między Korna i Nassvie, wrócić jednak po walce sześciogodzinnej cofając się, pozostawiając rannych, zabitych 180 ludzi.

Na innych częściach frontu panuje spokój.

Komunikat rosyjski.

(W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 17 czerwca:

Front zachodni.

Celem powstrzymania naszego pochodu na Lwów, nieprzyjaciel ściągą posiłki z innych frontów i w rozmaitych punktach podejmuje zaciekle ataki przeciwko armjom gen. Brusilowa. Na zachód od wsi Kołki nad Styrem, nieprzyjaciel podjął atak w okolicy wsi Hodamicze, o 12 km. na południowy zachód od Kolków. Atak odparty był gwałtownym ogniem naszej artylerji. Nasze wojsko ściągło potem nieprzyjaciela i wdarło się w jego mocne stanowiska na północ od Styru. Tam wzięliśmy przeszło 15 oficerów i 800 żołnierzy.

Na północny zachód od Rożysz-

cza, nad Stochodem, nasi sybiracy, pod dowództwem pułkownika Kisłego, po świetnie wykonanym ataku i po stoczeniu zwycięskiej walki, zajęli wieś Swidniki o 18 km. na północny-zachód od Rożyszcza i wzięli do niewoli 4 oficerów i 450 żołnierzy niemieckich. Huzarzy białoruscy zaatakowali konno, poparci przez naszą artylerję, 3 linie nieprzyjacielskie, jedną za drugą i znieśli więcej, niż 2 kompanje austriackie.

Wczoraj w południe kawalerja nasza wypędziła nieprzyjaciela z Radziwiłłowa, obsadziła miasto i parła go dalej na Brody.

Nasze wojsko wyparło wczoraj nieprzyjaciela ze Starego i Nowego Poczajowa i zajęło te miejscowości.

Według opowiadania jednego z dowódców korpusowych, który wczoraj na własne oczy przyglądał się walkom w odcinku nad Strypą, nieprzyjacieli, niemiecy i austriacy, cofali się w bezładnej ucieczce. Setki ich padały pod ogniem naszych baterji. Nasze baterje wyciągnięty galopem podążyły na otwarte stanowiska i wzięły uciekających pod ogień bezpośredni.

W obrębie Hajworonki i Kurdanówki o 6,5 km. na północno-zachód od Przewłoki, nad Strypą, toczy się zwycięska bitwa. Nieprzyjacieli znajduje się w odwrocie.

Gwałtowne ataki na drodze ze Sniatyna do Kołomyi odrzuciły nieprzyjaciela nad rzeczkę Czerniawę o 19,5 km. na zachód od Sniatyna.

Pełnictwo pokojowe.

Do biura Wolffa donoszą: Podczas obrad w radzie narodowej szwajcarskiej Scherrer Fuellmann oświadczył, iż państwa, prowadzące wojnę, czynią obecnie najwyższe wysiłki wojskowe. Jesteśmy, wyrażając się wojskowo, w przededniu przesilenia. Tego rodzaju chwila nie jest odpowiednia do pośrednictwa pokojowego. Rada związkowa musi zachować zimną krew i nie daje się unieść porywom serca. Jest to kwestja zależna od chwili odpowiedniej, kiedy, jak i w jakiej formie państwa neutralne wystąpią z pośrednictwem do państw walczących. Rada związkowa uważałaby się za szczęśliwą, gdyby mogła przyczynić się do zyskania szybkiego a trwałego pokoju.

Organizacja oświaty w Królestwie.

Jak słychać, niemieckie władze okupacyjne zwróciły się prywatnie do prof. Pomorskiego z propozycją przygotowania projektu komisji oświecenia, pomyslanej na większą skalę. Projekt tej komisji opracowują za wiedzą władz okupacyjnych pp. P. Sosnowski, Wł. Radwan i Wł. Wojnicki. Komisja oświecenia ma być rodzajem ministerstwa oświaty na całe general-gubernatorstwo warszawskie, a więc o kompetencjach bez porównania większych, niż dawny wydział oświecenia. Przepuszczają, że komisja oświecenia będzie powołaną do życia w najbliższym czasie; dotychczas jednak pertraktacje w tej sprawie noszą charakter zupełnie prywatny.

Dawniej a dziś.

Z powodu coraz częstszego zajmowania się przez gazetę „Nowoje Wremia” sprawą polską, „Riecz” zestawia dwie znamienne opinie, wypowiedziane przez Mienszykowa. W kwietniu 1909 roku w długich wywodach Mienszykow przekonywał o konieczności sprzedania Polski Niemcom. A nawet wymienił sumę sprzedażną 8 miliardów rubli. Nie interesowało go wcale pytanie, co dalej będzie z Polakami. — Obecnie w numerze z dnia 28 maja

tenże sam Mienszykow pisze dostojnie:

„Oddawna już dowiedziałem konieczności oddarcia Polski autonomją i dziś też trzymam się tego poglądu”. Przytoczywszy to zestawienie, „Riecz” dochodzi do wniosku, że w roku 1909 Mienszykow najmocniej był przekonany, iż Niemcy, nabywszy za 8 miliardów Królestwo Polskie, pośpieszą natychmiast z nadaniem mu autonomji. Rosja bowiem za żadne pieniądze by tego nie uczyniła.

Dowódcy rosyjscy.

Atakujące armje rosyjskie, znajdujące się pod naczelnem dowództwem Brusilowa, składają się z pięciu grup, których komendantami są: generał Poliwanow, gen. Leszetycki, gen. Szczerbaczew i generał Ławrentjew.

Kancierz Rzeszy a cenzura.

Berlińskie pisma sobotnie donoszą: W liście kancierza Rzeszy do Związku prasy niemieckiej powiedziano: „Środki cenzuralne poza czysto wojskowym obrębem uważam o tyle tylko za pożądane, o ile prowadzą do najwyższego celu, jakim u wszystkich służy, do zwycięskiego przeprowadzenia wojny. Z żalem nie mogę jeszcze wziąć pod uwagę nieograniczonej swobody omawiania t. zw. celów wojennych, jednakże odpowiadałoby całkowicie moim życzeniom, gdyby i na tem polu cenzura łagodniej była wykonywana. Rozporządziłem już, ażeby odpowiednie wydziały porozumiały się ze sobą co do nowych przepisów dotyczących wspomnianego złagodzenia cenzury, o ile to w zakresie spraw politycznych byłoby pożądane”.

Ministerjum a prasa.

„Nowoje Wremia” donosi, że prezes Towarzystwa dziennikarzy rosyjskich, wobec pogłoski o nieżyczliwości prezesa rady ministrów w stosunku do Dumy, zwrócił się bezpośrednio do p. Stuermera z prośbą o wyjaśnienie. Prezes rady ministrów oświadczył, iż wszelkie pogłoski tego rodzaju są najzupełniej bezpodstawne.

Wybuch amunicji.

Życzliwy koalicji dziennik „Dagens Hyheter” donosi z Haparandy: Rosyjski skład amunicji, znajdujący się na krańcu wybrzeża fińskiego, wyleciał w powietrze, przyczem 65,000 kgr. naboju i części od karabinów uległo zniszczeniu.

Posiłki rosyjskie.

Do „Vossische Ztg.” donoszą z Berna, że, według wiadomości, otrzymanych przez pisma szwajcarskie, Rosjanie rzucili znów na front wołyński 250,000 ludzi. W Moskwie i w okolicznych punktach etapowych trzymane są w pogotowiu do odjazdu nowo utworzone dywizje wojska syberyjskiego.

Drużyny Gorozyńskie.

Nadeszły świeżo z Rosji wiadomości o losie głośnych w swoim czasie drużyn Gorozyńskich: Otóż według wszelkiego prawdopodobieństwa utworzone z nich brygadę, która stoi w rezerwie w okolicach Rygi. Drużyny są nieliczne, wielu Polaków włączono do tych drużyn ochotniczych sposobem przymusowym.

Drugą organizacją polską, istniejącą na froncie bojowym, są „wolne drużyny robotnicze”, organizowane przez St. Wojciechowskiego. Do drużyn tych wliczają wszystkich Polaków w odpowiednim wieku, szukających pracy, przeważnie wysiedleńców. Najem niby to jest wolny, lecz kto raz do tych drużyn trafi, już nie

łatwo się z nich wydostać. Stąd wielką do nich niechęć. Drużyny podzielone są na pułki, po 1000 ludzi w pułku; i noszą mundur, pomagają przy budowie fortyfikacji, oraz spełniają rozmaite usługi tyłowe. Takich pułków jest kilka, ale powiadają, że ostatnimi czasy szerzy się w nich masowa dezercja.

„Zwycięstwo lub śmierć”.

W dzienniku paryskim „Midz” pisze senator Berenger: Chwila akcji na wszystkich frontach wojny nadchodzi. Zbliżamy się do najwyższego punktu, do ostatniej bitwy europejskiej, a nigdy wyrazi „Zwycięstwo lub śmierć” nie były istotniejszem hasłem dla wojska, rządów i narodów. Arsenale winny zdwoić swą pracę. Wojska muszą się zdobyć na największy wysiłek. Największym dzisiaj naszym obowiązkiem jest: Odważyć się, — tak jak dotychczas było: Przygotować się. Ufajmy wodzom koalicji.

Zaproszenie Sienkiewicza na front francuski.

KRAKÓW. (Telegr. własny). — Z Szwajcarii nadeszła tu wiadomość, iż generalissimus armji francuskiej, marszałek Joffre wysłał ostatnimi czasy specjalne zaproszenie do bawiącego w Vevey Henryka Sienkiewicza, aby przybył do Francji i podobnie jak inni wielcy pisarze, zwiedził tamtejszy front bojowy. Autor „Trylogii” podziękował w uprzejmych wyrazach za ten zaszczytny dowód pamięci, zaznaczając równocześnie, iż z zaproszenia nie może skorzystać.

Z Warszawy.

Z pobytu ministra.

Baron Schorlemer, pruski minister rolnictwa bawił w tych dniach w Warszawie. W naradach z nim wzięli udział hr. Adam Ronikier i prof. Pomorski. Debatowano nad zniszczeniem kraju i nad sposobami odbudowy rolnictwa. P. Schorlemer wyjechał na objazd, aby przekonać się naocznie o stanie zasiewów i o zniszczeniu wsi.

Minister przekonał się na nadto o sposobie użytkowania sprowadzonych z Niemiec plugów motorowych.

Na dobie.

Zmienione warunki naszego bytu wciągają coraz szersze masy społeczeństwa w wir działalności narodowej i obywatelskiej.

Jesteśmy w przededniu wejścia na drogę niezależnego życia politycznego i społecznego; nadejść może szybko chwila, kiedy okaże się potrzeba ludzi obeznanych z całokształtem mechanizmu państwowego, gospodarką miejską, krajową, ziemską, instytucjami użyteczności publicznej, zrzeszeniami itd. itd.

Obowiązki obywatelskie spełniać winne nie tylko warstwy inteligentne, lecz i szeroki ogół, który musi być świadom celów życia organizmu własnego społeczeństwa.

Niestety od wielu lat obserwujemy u nas tylko gospodarkę obcego żywiołu, który dewastował we wszelki możliwy sposób nasz kraj, nic dziwnego, że będąc zdala od aparatu państwowego nie zaznajamialiśmy się z elementarnymi wiadomościami z zakresu nowoczesnych urządzeń społecznych jak i politycznych.

Warszawa odczuła dotkliwie brak wyszkolenia w tych kierunkach i grono osób pod przewodnictwem dzie-

kana wydziału prawa A. Parzewskiego uzyskało pozwolenie na otwarcie Towarzystwa, szerzenia wiedzy społecznej.

Czy my w Częstochowie mamy tworzyć oddział wspomnianego Towarzystwa?

Bynajmniej. Jeszcze jeden przewodniczący i kilku członków zarządu mogą nie zrobić nic prócz zebrania organizacyjnego, jak to już praktyka niejednokrotnie wykazała, ale mamy w naszym mieście Tow. Pracy Społecznej, które, wychodząc z koła bezczynności powinno na dzisiejszem ogólnem zebraniu poruszyć za przykładem stolicy sprawę szerzenia wiadomości z zakresu socjologii, ekonomii politycznej, prawa, psychologii społecznej, statystyki itd.

Sądzymy, że przedstawiciele pałstry naszego miasta, o których uszy obijają się nieraz poprostu potwornie absurdy z zakresu najmniejśszych wiadomości w tych kierunkach wygłaszane na zebraniach i w życiu potocznem z chęcią poprą swą radą akcją Towarzystwa.

A. P.

KRONIKA

Nabożeństwo czerwcowe.

W kościółku Im. Marji odprawia się codziennie o godz. 8 rano przez cały miesiąc czerwcowy nabożeństwo ku czci Serca Jezusowego

Procesja.

W tym roku wyjątkowo nie wyjdzie na miasto procesja po nieszpórach z kościółka Im. Marji, a na cmentarzyk kościółka.

Młodzież szkolna, szkół średnich i miejskich weźmie udział w procesji parafialnej w dniu Bożego Ciała po sumie.

Pierwsza komunja.

Wczoraj we wtorek rano, dziewczynki, oraz chłopcy w liczbie 30-tu z pośród uczniów szkoły wiejskiej we Wrzosowej przybyli z nauczycielem swym p. Michniewskim i jego małżonką do Częstochowy, gdzie po spowiedzi w kościele św. Zygmunta ks. kan. M. Fulman udzielił im komunji św. Następnie o godz. 10 działa w parami z tymi samymi przewodnikami na czele udała się parami na Jasną Górę, aby po wystąpieniu nabożeństwa i zwiedzeniu klasztoru powrócić syta podniosłych wrażeń duchowych do domu.

Dzisiejsze zebranie Tow. Pracy Społecznej.

Dziś we środę o godz. 5 po poł. w lokalu Tow. Kredytowego ul. Panny Marji nr. 55 odbędzie się walne zebranie członków T-wa Pracy Społecznej.

Wobec tego, że zaproszenia nie będą rozsyłane proszeni są wszyscy członkowie za naszym pośrednictwem o liczne przybycie.

Nowe karty na chleb.

Wskutek jutrzejszego święta Bożego Ciała nowe miesięczne karty serji II na chleb i cukier wydawane będą przez biura okręgowe przez dzień dzisiejszy śródowny, oraz w piątek i sobotę.

Osobiste.

Bawi w naszym mieście redaktor b. warszawskiego „Słowa” p. Antoni Miecznik.

Pp. Jan i Stanisława Adamusowie zamieszkali przy ul. Nowej Nr. 32 proszeni są o zgłoszenie się do redakcji naszego „Gońca Częstoch.” w godz. 10—12 przed południem we własnym interesie

Na zjazd R. O. do Warszawy.

Na dzień 1 i 2 lipca zapowiedziany jest w Warszawie zjazd delaga-

4. 1. p.

ZOFJA ŁORCZEWSKA

b. nauczycielka

po długiej i ciężkiej chorobie opatrzona św. Sakramentami zmarła dnia 19 b. m. w wieku lat 46

Wyprowadzenie zwłok z domu fam. przy fabr. „La Czenstochovienne” do kościoła św. Zygmunta skąd po nabożeństwie żałobnem na cmentarz parafialny odbędzie się dnia 21 b. m. we środę o godz. 9-tej rano. Na powyższe smutne obrzędy zapraszają krewnych znajomych i żyjących zasłużonych

Ojciec, brat i bratowa.

tów R. O. miejscowych i powiatowych, na którym będą omawiane sprawy ogólnokrajowe.

Częstochowę będzie reprezentował na zjeździe uproszony na ostatniem zebraniu R. O. miejskiej ks. kanonik M. Fulman.

R. G. O. dla Częstochowy.

Rada Opiekunów m. Częstochowy w ciągu maja b. r. otrzymała od Rady Główniej Op. z Warszawy rb. 13,000 nadto br. 1,200 dla wydziału opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Chleb bezpłatny.

Piekarnie Dorażnej Pomocy wydały w ciągu ubiegłego miesiąca bezpłatnie około 1,570 pudów chleba, z czego 240 pudów za rb. 840 55 przypadło na 4 zakłady dobroczynne: Magdalenek, Tow. Op. nad bezdomnymi dziećmi. Sekcji Przeciwwzbraczej i Herbaciarniom szkół miejskich, reszta zaś w ilości 1,820 pudów wartości rb. 3,709.02 dla sześciu tanich kuchni.

Wystawa pamiątek polskich.

W niedzielę odwiedziło Wystawę pamiątek polskich oraz Wystawę szkolną około 200 osób. Obiśnieli udziałali członkowie Komitetu Wystawy pp J. Maczyński, L. Mężnicki, L. Mońkowski, Stan. Rumszewicz, E. Sankowski i J. Zieliński. W poniedziałek z powodu deszczu było znacznie mniej osób; ze szkół była miejska szkoła początkowa pod przewodnictwem p. J. Wróblewskiego.

Wystawa będzie otwarta do niedzieli 25 bm. wiaźnielnie.

Zapomogi z Dor. Pomocy.

Dorażna Pomoc wydaje miesięcznie około rb. 10,000 różnych zapomóg, mianowicie w maju wypłaciła 178 rodzinom zwrotnego zasiłku ru bli 2,066.00; dla 1,099 rodzin zasiłku bezzwrotnego rb. 6,149.12; dla instytucji dobroczynnych rb. 915.—razem więc rb. 9,180.12.

Z tanich kuchni.

Kuchnia № 1, ludowa, wydała w ciągu maja 47,223 obiady z czego bezpłatnie 42,820, pozostałe obiady po 7 kop.

Kuchnia № 2, ludowa w ciągu tego samego okresu wydała 44,856 z czego bezpłatnie 38,171, reszta po 7 kop. 2,490 i po 5 kop. 3,695

Kuchnia № 3 dla inteligencji wydała bezpłatnych 19,625.

Kuchnia № 4, ludowa najwięcej, bo aż 58,938 obiady i to przeważnie bezpłatne bo tylko 571 po 7 kop.

Kuchnia dla chorych № 5 — 5,780 i Kuchnia Nr. 6 3,798 wszystkie bezpłatne.

Razem wszystkie kuchnie w jednym miesiącu wydały 179,665 obiadów, z czego 168,006 bezpłatnych.

Zebranie „Częstochówki”.

Na niedzielę 2 lipca o godz. 2 i pół po południu w gmachu Tow. Dobroczynności przy ul. Staszica wyznaczono w pierwszym terminie, a ewentualnie w tydzień później bo w niedzielę 9 lipca w tym samym lokalu i o tej samej porze — w drugim obowiązującym bez względu na liczbę

zebranych terminie zwyczajne roczne ogólne zebranie członków Tow. Poż. Oszczędn. „Częstochówka”.

Z Tow. Kredytowego m. Częstochowy.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Częstochowy rozesała w tych dniach do większej części stowarzyszonych odezwę następującej treści:

„Rozesłane przez nas w październiku roku zeszłego wezwanie do stowarzyszonych o wniesienie zaległej raty sierpniowej 1914 roku, — w którym między innymi motywami przytoczono i ten, że dostarczenie z tego źródła funduszu na pokrywanie przedstawianych do realizacji zobowiązań Towarzystwa da nam możliwość prolongowania wpłat zalegających rat następných, — bardzo stały osiągnęły skutek, gdyż, z pośród ogólnej liczby 480 stowarzyszonych, zalega ich dotąd 253 w opłacie tej raty i następných

Zaległość owej raty wstępnie już w ten okres, ze skończeniem którego zaczęnie się, na mocy praw miejscowych, przedawnienie gwarancji hipotecznych dla jej odzyskania z szacunku otrzymanego ze sprzedaży nieruchomości, na hipotece, której należność Towarzystwa jest zabezpieczona. Wskutek tego Dyrekcja Towarzystwa jest zmuszona, dla ratowania funduszu przeznaczonych na opłatę kuponów, przystąpić w bardzo niedługim czasie do kroków sabbastacyjnych względem zalegających, wystawiając ich nieruchomości na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną.

„Zawiadamiając o powyższem, pozostawiamy W. Panu ostateczny termin na wzniesienie zaległej raty sierpniowej 1914 r. (z procentem w stosunku 6 proc. rocznie) do dnia 15-go lipca roku bieżącego, uprzedzając, że po uchybieniu tego terminu będzie wniesione do wyzysku hipotecznego pańskiej nieruchomości ostrzeżenie o wystawieniu jej na sprzedaż i rozpoczęte zostanie postępowanie sprzedażne, które już nie będzie mogło być umorzone przez wniesienie jednej raty sierpniowej 1914 r., lecz dopiero przez całkowite uregulowanie wszystkich zalegających do daty zapłaty rat wraz z procentami i poczynionemi przez Towarzystwo kosztami egzekucyjnymi; — po wniesieniu bowiem do hipoteki wspomnionego ostrzeżenia, żadna prolongata w zapłacie zaległych rat miejsca mieć nie może.

Częstochowa, 14—6—1916 r.

Komitet Nadzorczy i Dyrekcja Towarzystwa.

Z kinematografów.

Trzy kinematografy częstochowskie cieszą się znaczną frekwencją publiczności.

Bardzo wiele osób wypełniło Teatr „Paryski”, gdzie amatorzy obrazów z natury podziwiali widoki Lügano,

wspaniały dramat z życia detektywa i inne, a w „Odeonie” liczni widzowie poznawali się na ekranie w fragmentach z popisów gimnastycznych. W „Palais de Glace”, demonstrowany był jeden z najlepszych obrazów obecnych „Dusze, które spotykają się o zmroku” i wiele innych ciekawych numerów.

Wieczór śmiechu Ursteina.

Jutro we czwartek d. 22 czerwca w cukierni Wł. Jackowskiego, odbędzie się Wieczór Śmiechu chwilowo bawiącego w Częstochowie, znakomitego polskiego humorysty Ursteina, z łaskawym współudziałem koncertowej orkiestry rodziny Rappaport. Początek o godz. 8 wieczorem. Szczegóły w programach.

Nie niszczyć zbóż.

Dochodzą nas liczne skargi od właścicieli gruntów podmiejskich na

publiczność częstochowska, która nie umie uszanować cudzej własności i pracy, niszcząc podczas spacerów pod miejskich łany zboża w celu rwania bławatków, rumianku itd.

Kakolećpic bezwzględnie należy jeżeli to jednak połączone ma być z niszczeniem i deptaniem zboża, to zawsze, a szczególnie w tym roku, kiedy każdy kłos wiele znaczy, robić tego nie należy.

Prócz dzieci, które nieraz bezwiednie deptają i tratują pola, widuje się często różnych młodzieńców, którzy przez galanterję dla niewiast sięgają zbyt głęboko po bławatki by uradować bukietem kwiecica swe towarzyski, a na zwróconą uwagę właścicieli odpowiadały nieraz w sposób nieprzyzwoity Zaprawdę przydałoby się więcej w tym kierunku umoralnienia.

Ofiary na Doraźną Pomoc.

Doraźna Pomoc od pewnego czasu mimo znacznych potrzeb otrzymuje ofiar prywatnych niezbyt wiele. Naprz. w ciągu maja przeć rb. 200 od miejscowej filji Banku Handlowego w Warszawie wpłynęło ofiar różnych tyłke na sumę rb. 38.85.

Kradzież na boisku.

Podczas niedzielnych popisów wśród przyglądającej się ówczesniom publiczności, było wielu którzy kierowali swój wzrok i swe ręce do cudzych kieszeni, naprzykład p. Anieli Wąsali, której skradziono 11 marek.

Kradzieże drobiu.

Od pewnego czasu rozpowszechniły się w naszym mieście kradzieże kur, najczęściej jednak policja wpada na trop amatorów drobiu. Ostatnio w domu Imicha, ul. Panny Marji nr. 16 skradziono 6 kur.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od Soboty dnia 17-go Czerwca 1916 r. i dni następnych:

Intrygant

Wspaniały dramat z życia detektywa w 4-eh wielkich częściach w wykonaniu pierwszorzędných artystów kinematograficznych.—

SEN SALVATORE (LUGANO) III TAJEMNICZY ZŁODZIEJ
(Zdjęcia z natury) (Kom.)

Nowość!!

NA SCENIE!

Nowość!!

Tajemnice Nocy

Komedja w 1-ym akcie Wierusza.

Teatr „ODEON”

Program od wtorku 20 do poniedziałku 26 Czerwca 1916 roku.

Dzisiaj jeden z najwybitniejszych obrazów chwili obecnej
Tylko dla dorosłych

Za grzech młodości

Dramat w 5-ci u częściach, z życia arystokracji rosyjskiej. Z udziałem w rolach głównych nieporównanej **W. Karalli** oraz Połońskiego i Maksimowa.

— PROGRAMU DOPEŁNIA —

Złe strony urody (komiczny) | **Połów ryb morskich** (z nat.)
MELODJE (fantazja)

CENY MIEJSC WYKŁE. — SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH.

Dnia 19 Czerwca — Został otwarty

Kantor wymiany pieniędzy

Stanisława Kieszczyńskiego

(II Aleja) ul. Panny Marji № 32.

w Apollo „PALAIS de GLACE” ul. Panny Maryi 12.

Dzisiaj i dni następnych

Demon i człowiek

Psychologiczny dramat w 6-ci u częściach z **Rudolfem Szyldkrautem** w roli głównej.

1. W jasnym gry 2. W więzieniu 3. Na balu. 4. Na drodze poprawy 5. Zgubna namętność. 6. Rehabilitacja.
Mały i duży łobuz (arcywesoła komedja) ||| Nad program: **Przepiękna natura**

Redaktor i wydawca: D. Wilk. szewski

Kierownik Literacki F. J. Gałski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gośca Częstochowskiego”.

LEKARZ - DENTYSTA

Michał Grejniec
w Częstochowie

ul. Panny Maryi № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Stanisław RUMSZEWICZ

Wychowaniec uniwersytetu Charkowskiego,
ADWOKAT

w Częstochowie ul. Piękna № 4
(pierwsze piętro nad b. biurom adresowem) Przyjmuje od 2-3 po poł.

PRACOWNIA

Sukien damskich i dziecięcych

„**WIKTORJI**”

ul. Panny Marji № 52 m. 5. II p.
przyjmuje do szycia bieliznę.

Prenumeraty Pism miejscowych, krajowych i zagranicznych z odnośnieniem do domu przyjmuje w każdym czasie **Kantor Pism** ul. Panny Marji № 24 (róg Teatralnej).

Poszukuje Marji Starkiewicz w jej osobistym interesie, proszę się zgłosić ul. św. Barbary Nr. 30 m. 3

Rower z torpedą sprzedam Rynek Wieruski 5, sklep spożywczy. 433-

Francuska poszukuje posady na mieszkanie lub na wyjazd. Oferty w Gońcu sub M. 431-

Potrzeba czeladzi szewskich na damskie męskie szpilkowe roboty i podręczny ul. Stara Nr. 4 m. 1 435-

Pracownia ubiorów dziecięcych i skautowskich do lat 16-tu Hohermanowa ul. Ogrodowa Nr. 15. 434-

Poszukuję miejsca sklepowej lub szyci w domu prywatnym. Wiad. w Gońcu. 432-